

UPPSALA
UNIVERSITET

Lagring av kärnavfall – rättsliga frågor

Är det en juridisk och/eller en politisk process?

Kommunalt veto – rimligt?

Att lägga högriskavfall i berg vid Östersjön – Är det hållbar utveckling med hänsyn till kommande generationer?

Den rättsliga processen

Steg 1

Regeringens prövning av tillåtligheten (17 kap. MB)

- Samråd (länsstyrelsen) → MKB (alla aspekter på verksamheten)
- Ansökan till regeringen
- Remiss till myndigheter, kommuner m.fl. (Östhammars kommun måste tillstyrka)
- Huvudförhandling med miljödomstolen och syn (offentlig)
- Miljödomstolens yttrande med förslag till beslut
- Regeringens beslut

Den rättsliga processen

Steg 2

Olika tillståndsprocesser – regeringens beslut bindande

- "Miljöfarlig verksamhet" (9 kap. miljöbalken)
- Vattenverksamhet (11 kap. miljöbalken)
- Säkerhet mot olyckor (kärntekniklagen)
- Strålskydd (strålskyddslagen)

UPPSALA
UNIVERSITET

Är det en juridisk och/eller politisk process?

- “För en verksamhet ... skall det väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet skall kunna uppnås med *minsta* intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön” (2 kap. 6 § miljöbalken)
- Kravet på ”bästa möjliga teknik” (2 kap. 3 § miljöbalken)

Kommer dessa rättsliga krav bedömas objektivt när:

- a) Frågor om lokalisering och teknik är grundligt utredda innan den rättsliga processen startar?
- b) Politiker i regeringen avgör (utan att vara bundna av miljödomstolens rättsliga bedömning)?

UPPSALA
UNIVERSITET

Kommunalt veto?

- Kommunala vetot vid lagring av kärnavfall inte absolut men mycket starkt
- Ska så betydande makt i en framtidsfråga ligga hos den kommun där anläggningen ska placeras? Blir det rätt beslut från miljösynpunkt?
- Varför inte andra kommuner som kan utsättas för risker?

Högriskavfall lämnas över till framtidens generationer - Hållbar utveckling?

“Bestämmelserna i denna balk syftar till att främja en *hållbar utveckling* som innebär att nuvarande och *kommande generationer* tillförsäkras en hälsosam och god miljö. En sådan utveckling bygger på insikten att naturen har ett skyddsvärde och att människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett ansvar för att förvalta naturen väl”.

1 kap 1 § miljöbalken